

Västanbladet

VÄSTRA SVERIGES GENEALOGISKA FÖRENING

Årg 13

1996

Nr 4

VÄSTRA SVERIGES GENEALOGISKA
FÖRENING 50 ÅR!



1946 - 1996

JUBILEUMSNUMMER

INNEHÅLL I NR 4/96

	sid
Några röster om genealogi och släktforskning	3
<i>LarsOlof Lööf:</i> VSGF 50 ÅR.....	4
JUBILEUMSPROGRAM.....	5
<i>Per Liljeström:</i> BO RISBERG, en intervju	6
<i>Martin Bratt:</i> JOHAN OLIVEHOLM - ämbetsman och näringsidkare i 1700-talets Göteborg	11
<i>Johan von Sydow:</i> VSGF 1986 - 1996	21
Fotobilaga	31
Styrelseledamöter och andra funktionärer 1986-1996	33
Hedersledamöter och korresponderande ledamöter	34

Layout:

Elisabeth Ahldin Dahl

VÄSTANBLADET

Postgatan 4, 411 13 GÖTEBORG

Tel 031 - 13 12 26 (torsd 10-14)

Postgiro 24 23 85-3

Ansv. utgivare: Per Liljeström, 0302-131 91

Vänskapen 3e, 443 34 LERUM

Redaktionskommitté:

Johan von Sydow, 031 - 40 69 27

Fagerängsgatan 3, 412 70 GÖTEBORG

Per Liljeström och Elisabeth Ahldin Dahl

Årsavg. inkl. prenumerationsavg. =125-lår

VÄSTRA SVERIGES GENEALOGISKA FÖRENING

Styrelsen 1996

Ordf. LarsOlof Lööf, 031-24 16 15

Linnégatan 34, 413 04 GÖTEBORG

V.ordf. Tommy Näzell, 031-38 08 58

o bibl. Klarbärsv.18, 435 43, MÖLNLYCKE

Sekr. Annika E.Hulander, 031-51 65 72

Poesig 4, 422 41 HISINGS BACKA

Kassör Per Gösta Rinsell, 031-18 02 32

Hedlundsg 2-4, 413 21 GÖTEBORG

Klubbm.Stina Börjeson, 031-25 75 55

Segerlindsg 26, 416 53 GÖTEBORG

Övriga Elisabeth Ahldin Dahl, 031-36 56 43

Gryningsv 73, 433 48 PARTILLE

Ingegärd Almquist-Persson

031-28 37 29, Karmosing 11,

421 65 VÄSTRA FRÖLUNDA

Harry Niklasson, 031-51 62 40

Berättelseg 20, 422 42 HIS. BACKA

Birgitta Matsson, 0300-412 13

Kornvägen 4, 430 33 FJÄRÅS

Suppl. Örjan Nordmalm, 031-20 57 27

Bohusg 24, 411 39 GÖTEBORG

Joel Holger, 031-40 59 30

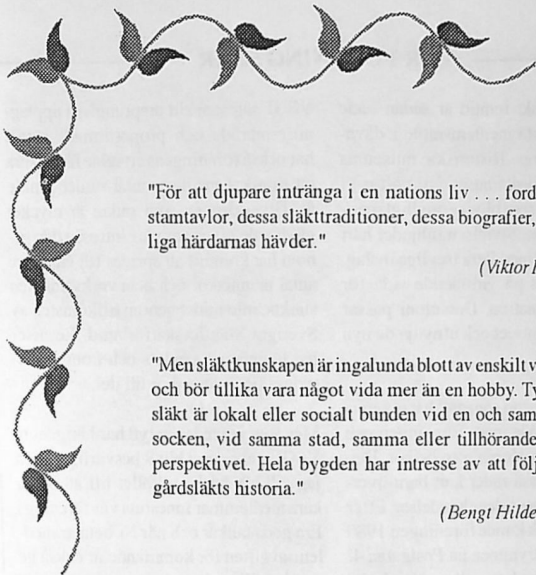
Lilla Danska Vägen 2, 412 74 GBG

ISSN - 1102 - 4453

Tryck: PR-Offset, Krokslätts Fabriker 34,

Mölndal

Offsettryck



"För att djupare intränga i en nations liv . . . fordras just dessa stamtavlor, dessa släkttraditioner, dessa biografier, dessa de hussliga härdarnas hävder."

(Viktor Rydberg 1871)

"Men släktkunskapen är ingalunda blott av enskilt värde. Den kan och bör tillika vara något vida mer än en hobby. Ty redan när en släkt är lokalt eller socialt bunden vid en och samma gård eller socken, vid samma stad, samma eller tillhörande yrke, vidgas perspektivet. Hela bygden har intresse av att följa en gammal gårdsläkts historia."

(Bengt Hildebrand 1962)

Om släktarvet i poesins form:

"Här plöjde och sådde de alla
och vände om aftonen hem

De fält som kring gårdarna svalla
har en gång brutits av dem

Fast ej deras öden jag känner
är jag dock av samma ler

och står på en rot som ränner
i dimhöljda sekler ner."

(Anders Österling)

VÅR FÖRENING 50 ÅR

För nästan exakt femtio år sedan hade VSGF sitt första medlemsmöte i dåvarande Göteborgs Historiska museums lokaler i Ostindiska huset. Nu träffas vi åter i detta hus, som blivit grundligt renoverat sedan dess. Styrelsen inbjuder häri till en festkväll med flera trevliga inslag, se programmet på vidstående sida för närmare information. Dessutom passar vi på att bese museet och utnyttja de nya utställningarna.

Under den tidsrymd som gått har givetvis mycket skett både inom föreningen och beträffande genealogin som helhet. Den som skriver dessa rader kan bara överblicka den senaste tidens händelser. Efter ett liv i kappsäck kunde föreningen 1980 flytta in i nya utrymmen på Postgatan 4. Denna utveckling har varit mycket lycklig och sedan vi 1995 fick våra egna lokaler i bottenvåningens västra del har bibliotekets volym ökat betydligt. Idag kan det fungera som en god informationscentral för medlemmarna. Här finner den intresserade släktkalendrar, släktböcker, hembygdsböcker och en del annat av vikt för vår forskning.

Från att ha varit en exklusivitet för ett fåtal har genealogin under dessa år utvecklats till närmast en folkrörelse. Idag finns nästan en släktforskarförening i varje tätort av betydelse. Denna utveckling har också inneburit att åtskilliga föreningar tillkommit inom det område som

VSGF såg som sitt ursprungliga upptagningsområde och proportionellt härtill har också föreningens styrelse fått erfara ett minskat medlemsantal under senare år. Utvecklingen som sådan är mycket glädjande eftersom vårt intresse därigenom har kommit att spridas till ett större antal människor och hela verksamheten stärkts, inte minst genom tillkomsten av Sveriges Släktforskarförbund. Resurser har härigenom samlats och kommit betydligt fler människor till del.

Men som jag redan antytt har härigenom VSGF:s ekonomi blivit besvärligare och jag vill här bruka tillfället till att be Er kära medlemmar innesluta vår förening i Era goda tankar och när Ni betalar medlemsavgiften för kommande år också ge en gåva till verksamheten.

Det finns mycket av kommande möten och egna forskningar att se fram emot. Ett spännande perspektiv är att Tullhuset (vid Packhusplatsen) förhoppningsvis kan komma att bli ett 'emigranternas hus' med anknytande föreningslokaler. I denna infattning kan då kanske också VSGF etablera sig och ingå som en god byggesten och samarbetspartner. Förmodligen får denna fråga sitt svar 1998-99. Vi kan bara hoppas!

Lev och Utvecklas!

LarsOlof Lööf
Ordförande

VÄSTRA SVERIGES GENEALOGISKA FÖRENING 50 ÅR!

Lördagen den 23 november 1996 i Göteborgs Stadsmuseum,
Ostindiska Huset, Norra Hamngatan 12

1946

För 50 år sedan startade Västra Sveriges Genealogiska Förening sin verksamhet. Efter det första sammanträdet i maj 1946 hölls det första föredraget vid en festlighet den 28 november 1946 på Göteborgs Historiska Museum i Ostindiska Huset.

1996

Efter ordinarie årsmöte firar vi jubileet med ett högtidssammankomst och middag i samma hus, nuvarande Göteborgs stadsmuseum, lördagen den 23 november. Alla medlemmar tillsammans med gäster samt representanter för andra föreningar är välkomna!

Styrelsen

JUBILEUMSUTSTÄLLNING

Den 21 - 23 nov. kl 11.00 - 15.00
i lokalerna i Fortifikationens Hus
på Postgatan 4 i Göteborg.

I samband med jubileet även en presentation av föreningens verksamhet på landsarkivet i Göteborg under tiden 18/11 - 22/12 1996.

PROGRAM

16.00 Årsmöte enl stadgarna i Wallenstamsalen på Stadsmuseet.

Paus med möjlighet till kaffe e d i Ostindiska Huset Krog & Kafé (på egen bekostnad).

17.30 Hälsningsanförande av VSGF:s ordförande Lars Olof Lööf.
Tid för ev uppvaktningar mm.

Föredrag av arkivarie Olof Ljung:
'Mellerud Dalsland - Melerude Minnesota'.

Mellan framträdanden musikunderhållning av Amanda Ynghammar.

19.00 Visning av husets basutställningar under ledning av Lars Olof Lööf och Per Gösta Rinsell.

20.00 Middag på Ostindiska Huset Krog & Kafé.

Kostnad för festmåltiden (förrätt, varmrätt, kaffe, lättöl eller vatten) 280 kr /person. Vin till självkostnadspris. Anmälan på bif pg blankett oss tillhanda senast 12 nov.1996 alt.Stina Börjeson tel 031/25 75 55.

Bo Risberg

Medlem redan för 50 år sedan



Foto: PLm

Per Liljeström har träffat direktör Bo Risberg (84), som är den ende kvarlevande från VSGF:s första styrelse. Avsikten var att ge ännu en bild av föreningens verksamhet under de första åren.

Intervjun ägde rum den 7 maj 1996.

-Jag har läst de skrifter VSGF gett ut till respektiv 25- och 40-års jubileum. Martin Hammar och Johan von Sydow har i dessa berättat om starten och de första åren. Men jag vill ändå fråga dig: -Vilka var det som tog initiativ till den nya föreningen?

-De' var så att Martin Hammar och jag var medlemmar i den s.k. riksföreningen och vi var ganska flitiga gäster uppe i

Stockholm, och då tyckte väl framförallt Martin att vi borde ha något liknande i Göteborg. Det fanns ju en äldre förening, som jag inte minns namnet på, men den var väldigt exklusiv - man måste ha tre generationer göteborgare för att komma in i den.

-Var det Personhistoriska Föreningen Äldre Göteborgssläkter (PFÄG)?

-Ja, så tror jag den hette. Det var framförallt Martin som tog initiativ till den nya göteborgsföreningen.

-Riksföreningen är väl den som lever kvar som Genealogiska Föreningen med säte i Stockholm.

-Ja, de' är de'.

Den första styrelsen

-Du tillhörde den nya föreningens första styrelse. Kom också Du från den tidigare föreningen eller kom Du som intresserad från annat håll?

-Jag var inte alls föreningsansluten i genealogiska hänseenden, utan jag blev uppraggad av Martin. Vi kände ju varandra väl och han hade sett att jag var mycket intresserad av genealogi. Vi träffades ju på arkivet en hel del. På den tiden kunde man sitta på arkivet med dom böcker som man fått ut och dom kunde ligga på den plats man bokat in sig på i veckor. Nu får man stå i kö för att överhuvud taget komma in på arkivet.

-Detta var intressant att höra. Jag har ju forskat så länge att även jag fått läsa i originalböckerna. Men sen drygt tio år får man endast i undantagsfall in originalskrifterna, utan man får nöja sig med mikrofilm eller mikrokort, och det är ju bra med tanke på slitaget.

-Den tidigare föreningen hade vissa restriktioner för medlemskap. Varför?

-Nä, de' har jag ingen aning om.

Föreningen motarbetas

-Trots att det tydligen var stort motstånd i den tidigare föreningen att bilda en ny förening, var det ändå så att flera av dess medlemmar blev eldsjälarna i den nya föreningen. Hade dom tröttnat på att vara med i en förening som bara fanns på pappret?

-Förmodligen var det väl så. Den hadesom du sa, flera medlemmar som kom över till oss, och den gamla föreningen avsonnade väl. Om jag inte minns fel fick vi det penningöverskott som dom hade. Det dröjde visserligen några år, men det kom.

-Tydligt fick ni också biblioteket dom hade?

-Ja.

-Det är väl grundstommen i vårt bibliotek, som förresten är väldigt fint. Det har under senare år kraftigt utökats.

Sexton år utan förening

-Det tog 16 år från det den tidigare föreningen i praktiken slutade sin verksamhet tills den nya föreningen kunde bildas. Varför startade man en helt ny förening med hjälp av Genealogiska Föreningen, som redan då hade karaktär av riksförening?

-Ja, det var väl helt enkelt så att en hel del av medlemmarna i den gamla föreningen ville inte släppa in oss, så vi var tvungna att starta nytt.

-Sånt inträffar ju tyvärr ibland, men man har all anledning att fråga varför det är på det viset. Det underliga var att redan innan den nya föreningen bildats blev ni motarbetade, så den gamla föreningen ville tydligen inte att det skulle bildas en ny förening?

-Nä, de' stämmer de'.

-Och ändå hade man sådana restriktioner i den gamla föreningen?

-Ja. Men det fanns undantag. Jag hade en farbror som 'bara' kunde räkna två generationer i Göteborg, men han kom ändå in i den gamla föreningen.

-Det förefaller som det fanns ett uppdämt behov av denna nya förening, för på de tio första åren ökade medlemsantalet från 42 till 100. Sen dröjde det bara sex år tills nästa hundratal passerats. Detta verkar vara en snabb men ändå mycket stabil utveckling. Risken att föreningen skulle falla ner som en pannkaka var liten. Var det något speciellt som styrde denna utveckling?

-Jag tror att det berodde på att den gamla föreningen inte hade några medlemmar som forskade, utan dom nöjde sig med vad som hade varit, medan vi unga friska krafter satt på arkivet för att forska på alla lediga stunder.

-Men det var väl knepigt - varför forskade dom inte i den gamla föreningen? Hade dom redan sina antavlor klara från sina föräldrar?

-Jag tror dom hade blivit lite ålderstigna, och dom hade väl sin släkt något så när klar, så dom behövde inte forska. Vi nöjde oss ju inte med det som hade varit, utan vi ville ju gå längre tillbaka, och de' tror jag inte de' fanns någon som helst sporre för dom äldre att göra.

-Detta kan man ana, när man läser de tidigare skrifterna.

Släktforskarförteckning

-Några år före 25-årsjubiléet kom den första släktforskarförteckningen. Den var - om jag förstått det rätt - den första i sitt slag i Sverige.

Vem kom med idén?

-De' kommer jag inte ihåg, men jag skulle tro att de' var Martin Hammar¹⁾, för han var ju primus motor för hela sällskapet. Så hade vi en bra sekreterare också, men jag minns inte vad han hette.

-Var de' Folke Reyde?

-Ja, de' var de'.

-Jag såg till min glädje och förvåning att min gamle klassföreståndare, Oscar Ordqvist, på Praktiska Mellanskolan fanns med i den första förteckningen. Tänk om han hade berättat något om detta när vi hade lite friare lektioner. Då kanske intresset för släktforskning vaknat långt tidigare. Deltog han i föreningens arbete?

-De' kommer jag inte ihåg. Jag minns honom över huvud taget inte. Namnet är mycket främmande för mig.

Önskelista

-I 25-årsskriften redovisas en ambitiös önskelista:

1. Fler medlemmar.

2. Fullständig kartläggning av alla medlemmars forskningsresultat.

3. Öka kontakten mellan landets släktforskare, bl.a. med hjälp av Svensk släktforskarförteckning.

4. Vidgat samarbete med våra grannländer i släktforskningsfrågor.

5. Utöka forskningen kring emigranter och immigranter att gälla även 1900-talet.

6. Fler gåvor till biblioteket.

-Vad tycker Du om denna önskelista 25 år senare. Bortsett från den sista punkten, som vi tidigare berört, vet jag inte särskilt mycket om vad som hänt.

-Jag tror att Martin Hammar även i de här fallet var den pådrivande kraften. Han hade ju försänkningar lite varstans i landet. Speciellt med den skånska föreningen hade vi ett gott samarbete. Någon emigrantforskning kom vi nog inte att ägna oss åt.

-Jag har en känsla av att man inte var mogen att genomföra allt detta. Jag ser vissa likheter med dagens föreningsaktiviteter.

-När det gäller punkt 2 har vi nu äntligen kommit en bit på väg, men vi har fortfarande mycket långt att gå. Släktforskarförbundet har genom sina medlemsföreningar begärt in uppgifter på alla kända register, såväl datorbehandlade som tryckta, duplicerade, maskinskrivna och handskrivna.

-En första upplaga av Förteckning över register kom redan 1993, men var mycket

ofullständig. Den nya förteckningen bör bli ett mycket bra verktyg för alla släktforskare.

Vad borde gjorts?

-Vad har föreningen och styrelsen lyckats med och vad har vi misslyckats med?

-Att lyckas avspeglar sig väl mest i att vi fått många medlemmar. Några misslyckanden vet jag inte om jag kan ta fram.

-Har Du genom åren kommit på något som Du skulle vilja ha genomfört i eller av föreningen?

-Frågan kom så plötsligt, så jag kan inte svara på den. Men föreningen har alltid lidit brist på pengar. Hur det är ställt med ekonomin idag vet jag inte, men det kanske du vet?

-Under de femton år som jag varit med har ekonomin varit stabil, förutom det senaste året. Lågkonjunkturen har satt sina spår i medlemskadern och det känns inte bra. Vi har alltså svårt att ersätta den s.k. naturliga avgången. Dessutom har vi flyttat in i bättre men också större lokaler, vilket ger en större hyreskostnad. Vi måste nu ta krafttag för att öka medlemsantalet.

Ungdomsverksamhet

-Sedan Genealogisk Ungdom försvann när förbundet bildades har det inte funnits någon riktigt bra ungdomsverksamhet.

-Jag har själv under två terminer undervisat på högstadiet i Lerum om möjligheterna och sätten att släktforska, men jag

har nog inte lyckats fånga mer än någon enstaka som medlem. Vad gjorde ni?

-Jag kommer ihåg att jag var riktigt aktiv när jag gick i skolan. På frukostrasten gick jag till landsarkivet. Jag var väl den ende som skulle kunna kallas för ung. Det var en god vän i familjen - Henrik Löwenadler - som intresserade mig för det här.

-Har Du funderat över denna fråga någon gång?

-Nä, de' måste jag uppriktigt sagt säga att jag inte har. Jag var nog ganska unik med att börja forska i unga år. Jag minns att det alltid var äldre personer som var på arkiven när jag kom dit.

-Ett problem var väl att man måste åka till respektive landsarkiv för att forska. Ungdomar hade naturligtvis inte de inkomster som fordrades för att resa till t. ex. Lund och där tillbringa någon vecka för att forska.

Registrering på dator

-Inte ens med datorernas hjälp har vi lyckats fånga några stora skaror ungdomar. Har -udomarna är så bekväma att dom vill ha allt serverat?

Ja kanske de'.

-Den nya tiden med dator till var kvinna ochman är här. I varje fall har många hemnumera tillgång till en dator. Priserna har blivit så låga att de inte längre utgör något hinder. Har Du funderat över att ta datorn till hjälp?

-Jag har faktiskt haft en dator här hemma, men jag blev inte riktigt god vän med den. Jag har skrivit en hel del maskin, men tangenterna satt inte på samma ställe som på skrivmaskinen. Jag tyckte det var för besvärligt att lära om, så jag gav det på båten.

-Det var intressant att höra att Du i alla fall försökt dig på det. Såna personer beundrar jag. Se på Johan von Sydow som skaffade dator och började skriva släktkrönikor! Det är friska tag.

-Jag vill tacka dig för denna pratstund. Jag hoppas att mina frågor och dina svar skall berika våra medlemmar, för det är tänkt att intervjun skall publiceras i vårt jubileumsnummer av Västanbladet - och härmed avslutar Per Liljeström sin intervju med Bo Risberg.

¹⁾ Här minns Bo Risberg fel. Martin Hammar hade lämnat styrelsen långt tidigare,

"I, genom och bakom våra röster hör vi alltid andra: våra förfäders, vilkas blod flyter i våra ådror, av vilkas förtjänster vi dra fördel och med vilkas passioner vi strider. För att förstå sig själv måste man således om möjligt känna också sin släkt och dess medlemmar, d v s de givna förutsättningar, ur vilka den egna viljan under kamp mot omständigheterna utformar sitt liv."

(Fransmannen E M de Vgoüé)

JOHAN OLIVEHOLM - ÄMBETSMAN OCH NÄRINGSIDKARE
I 1700-TALETS GÖTEBORG. Av Martin Bratt.

1700-talet är ett århundrade, som i Sverige kännetecknas av stora framsteg inom naturvetenskaperna och manufakturverksamheten. Carl von Linné, Carl Wilhelm von Scheele, Anders Celsius, Christopher Polhem och Sven Rinman är några av de stora män, som gav Sverige ett nytt ansikte i världen. Deras insatser inspirerade också andra, som genom studier och praktisk verksamhet ville föra utvecklingen vidare.

Många av dem är förvisso glömda både till namnet och för sina insatser i samhället. Byggnader och föremål som de skapat har försvunnit och arkiven har inte alltid förmått bevara vad de utträttat. Andra unga män har emellertid lämnat efter sig bestående minnen, som genom lyckliga omständigheter och litet tur kunnat bevaras för eftervärlden. En sådan ung mans liv skall nu här berättas.

Ungdomsår och utbildning

Johan Oliveholm föddes den 2 april 1723 i Stockholm. Hans far var kyrkoherden Johannes Olofsson Holm i Ladugårdslands församling, eller som den senare kallades, Hedvig Eleonora församling. Johan eller Johannes, som han kallades i dopet, var äldste sonen i faderns andra äktenskap med Hedvig Eleonora Goldtberg, "af Leyelska Familjen på Mödernet".¹⁾ Kyrkoherdens porträtt hänger bland Series pastorum till beskådande i församlingssalen. Under 1720-1730-talen, då Johan växte upp, ombesörjdes den gymnasiala utbildningen i Stockholm av Stockholms Trivialskola, men bland

dess lärjungar hittar vi inte Johan. Däremot vet man att han såväl i Stockholm som senare vid Uppsala akademi undervisades av informatorer.²⁾ Då Johan var fem år förlorade han sin far, men man får anta att såväl Johan som hans två år yngre broder Olof, som vann inträde i Svea hovrätt, fick en omsorgsfull uppfostran och utbildning, som fortsatte fram till 1739. Till en början hade båda bröderna samma efternamn som fadern. När de antog släktnamnet Oliveholm vet vi inte.

År 1739 - således redan vid 16 års ålder - blev Johan bokhållare vid Elfkarleö bruk i Uppland och har då släktnamnet Oliveholm (ibland stavat Olivenholm).³⁾ Kanske väcker det en viss undran att finna en så ung man som bokhållare vid ett stort bruk, men förklaringen är nog den att släkten Leyer ägde del i bruket.⁴⁾ Deras intressen i bruket går tillbaka till mitten av 1600-talet. Släktrationen har säkert verkat befrämjande, men därmed är ingalunda sagt att Johan skulle ha saknat kompetens. På Elfkarleö bruk stannade Johan till 1745 och besökte därifrån andra bruk för praktik och utövande av bergshantering. Senare i livet gjorde testamentariska förordnanden visar att han hela livet behöll sina ekonomiska intressen i bruket.

Den 9 juni 1746 antogs Johan Oliveholm som auskultant i Kungl. Bergskollegium. I den till kollegiet inlämnade suppliken står det att han företett "professorers bevis om uppförande m.m.", men några studier vid Uppsala akademi har inte kunnat dokumenteras.

Strax efter inträdet i Bergskollegium blev Johan utsedd att under ett år utöva överinseende över Björknäs glasbruk i Boo socken, Värmdö skeppslag.⁵⁾ Detta bruk, som anlades redan 1736 och skulle bestå i mer än femtio år, var för övrigt det första av de många glasbruk som på 1700-talet kom till i den svenska landsorten. Där tillverkades en mängd olika glasprodukter - från vanliga buteljglas till speglar och fina apoteksglas. Med inträdet i Bergskollegium började Johan Oliveholm sin bana inom bergshanteringen. Så här ter sig hans befordringsgång:⁶⁾

Auskultant i Kongl. Bergskollegium. Den 9 juni 1746
 Överinseende av Björknäs glasbruk. under ett år
 Avlade eden. Den 4 maj 1747
 Extra ordinarie notarie vid Kongl. Collegii protokoll. . . Den 29 jan 1750
 Avlade eden. Den 31 jan 1750
 Cancellist vid advokatfiskalskontoret. Den 22 aug 1750
 Tillförordnad advokatfiskal. Den 27 okt 1752

Arbetet inom Bergskollegium måste till en början ha varit både enformigt och okvalificerat. Kungl. Maj:t hade nämligen föreskrivit att auskultanter och extra ordinarie tjänstemän skulle hjälpa till med renskrivning av alla registratur, protokoll samt dom- och resolutionsböcker som de ordinarie tjänsterna inte hann med. Johan blev därför förelagd att, om han ville bli slutligen antagen, måste han renskriva ett halvt års registratur. När detta väl blivit gjort fick han den 4 maj 1747 avlägga den sedvanliga auskultants- och tysthetseden.

Johan tycks ha skött sig bra i tjänsten, ty när notarien och kanslisten Rucker Angerstein fått kollegiets tillstånd att - "någon tid besöka de utrikes bergwerken till att öka then kunskap han redan inhämtat uti Berg Handteringen" blev Johan Oliveholm den 22 augusti 1748 förordnad att under Angersteins frånvaro sköta dennes arbete.

Mellanspel i bergstingsrätten

Under sin tjänstgöring i Bergskollegiet fick Oliveholm tillfälle att även på andra områden av dettas verksamhet skaffa sig erfarenheter. Under Bergskollegiet sorterade nämligen vid denna tid bergstingsrätterna, som var domstolar, som hade att handlägga brott mot de s.k. bergsartiklarna och tvister mellan bergsmans- och hyttelagen om skogslotter m.m. Ordförande i bergstingsrätten var bergmästaren, som vid sin sida hade sex bisittare. Från bergstingsrätten kunde målen föras vidare till Bergskollegiet.

Oliveholm bevistade flera bergsting och ett av de mera uppmärksammade målen var den rättegång som redan 1738 hade påbörjats vid Upplands och Gävleborgs bergstingsrätt mellan generaladjutanten, välborne herr John Montgomerie och brukspatronen herr Georg Löwen. Rättegången kom att fortsättas vid ett urtima ting den 18 oktober 1750. Bland de sex bisittarna finner vi e.o. notarien herr Johan Oliveholm. Denne var då endast 27 år gammal.⁷⁾

Såvitt känt hade Oliveholm inga särskilda juridiska kunskaper, men den erfarenhet som han vunnit genom att vara bisittare i bergstingsrätterna skulle givetvis komma honom väl till pass i Göteborg. Vid den långvariga rättegång som föranleddes av storskiftet på Lerje by och som längre

fram skall behandlas förde Oliveholms själv sin talan emot byamännen. Inlagorna vid denna process visar att Oliveholm hade goda juridiska kunskaper och ett gott juridiskt handlag.

Under tiden vistades Angerstein ute i Europa på vidsträckta resor för att studera bergsvetenskapen. Han tillhörde en från kontinenten invandrad familj, som redan gjort det svenska bergsbruket stora tjänster och ansågs vara en framtidsman. Den 27 oktober 1752 gav sålunda Bergskollegium Angerstein, som fortfarande var utrikes, fullmakt som vice advokatfiskal och ökade hans tidigare kanslistlön med 400 daler kopparmynt. Denna löneförhöjning kom även Oliveholm till godo, så att han fick hälften av Angersteins lön. Efter sin återkomst till Sverige blev Angerstein assessor i Bergskollegium och direktör över rikets grövre svartsmide.

Oliveholm blir vågmästare i Göteborg.

Järnvåg var den upplagsplats, där det från järnbruket kommande järnet skulle läggas upp och förvaras och vägas innan det skepades. Flera svenska städer hade järnvåg, men den i Göteborg ansågs vara den förnämsta. Järnvågen förestods av en vågmästare, som tillsattes av Bergskollegium. Vid järnvågen skulle även järnets beskaffenhet kontrolleras och järnet stämplas. Kontrollen skedde genom särskilda tjänstemän, de s.k. järnvärkarna.

I Göteborg hade den tidigare stadskassören Martin Gustafsson Borgstedt varit vågmästare i trettio år. Nu ville han på grund av ohälsa och allmän skröplighet frånträda sin syssla. Den 2 augusti 1756 inkom därför till stadens borgmästare och

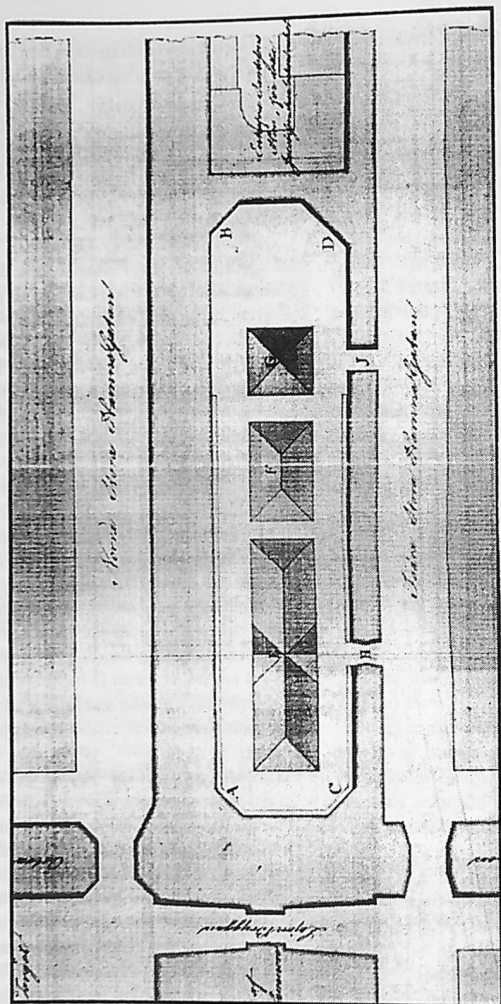
och råd såväl en avskedsansökan från Martin Gustafsson som en ansökan från Johan Oliveholm att få övertaga vågmästare-sysslan, som han redan uppehållit sedan mer än ett år. I en annan skrivelse framhöll Gustafsson att han tills vidare ämnade ansvara för uppbörderna och att sysslorna skulle bli behörigen förrättade.

Vad var det som drev Oliveholm att söka sig till Göteborg? Säkert hade han goda utsikter att göra vidare karriär i Bergskollegium. Han hade ekonomiska intressen att bevaka i Elfkarleö bruk, modern och övrig släkt fanns kvar i Stockholm. En äldre halvsystem var visserligen gift med kyrko-herden i Örslösa, Skara stift, men för övrigt fanns inga familjeanknytningar till västra Sverige.

Det var säkert andra skäl. Johan Oliveholm var blott 32 år gammal då han kom till Göteborg och hade 1755 gift sig med Maria Elisabeth Gustafsson Borgstedt, född 1727 och dotter till Martin Gustafsson. Oliveholms skildring av hur han sedermera byggde Bäckebo visar att han var en företagsam och dådkraftig ung man. Han var också väl meriterad för att få befattningen som vågmästare eftersom han hade utbildning i bokhålleri och erfarenhet av bergshantering.

Den 20 augusti 1756 förordnades Oliveholm att förestå vägaresysslan för Gustafsson, vilken han bestridde till 1767 års slut.

Oliveholm har uppgett att han kom till Göteborg någon gång under förra halvåret 1755. Var han då fick sin bostad vet vi inte, men 1757 bodde han på Södra Hamngatan nr 7 hos handlanden Anders Barthengren och 1759 i huset på granntomten nr 8.⁸⁾ Till sin hjälp i tjänsten hade han en skrivare vid



Carl W. Carlbergs Plan Charta öfver gamla Jern Wägs Plätzen i Götheborg.
 Fotokopia från Bergskollegii huvudarkiv D VII nr 64 i Almgrens Samling i Riksarkivet. Kopian beskuren.

namn Johan Barthengren - troligen en son till handlanden Barthengren. När Oliveholm lämnade tjänsten 1767 blev Johan Barthengren hans efterträdare som vågmästare.

Fram till 1785 låg Järnvågen i Brunnsparken i Göteborg. En mera central plats i staden låter sig knappast tänka - området mellan Norra och Södra Hamngatorna eller som dessa på den tiden kallades Norra Stora Hamngatan och Södra Stora Hamngatan. I dag är Brunnsparken en viktig trafikknut för kollektivtrafiken. Enär Oliveholm bodde på Södra Hamngatan 7 hade han alltså mycket nära till sin arbetsplats. Den kände stadsarkitekten Carl Wilhelm Carlberg har den 30 september 1801 ritat en situationsplan över Järnvågen, avbildad på sidan 14.

Oliveholm flyttar ut till Bäckebo.

Åren 1759 - 1765 bodde alltså Oliveholm och hans maka i Göteborg, men sistnämnda år flyttade de ut till frälsehemmanet Bäckebo i Backa socken på Hisingen, som han köpt den 29 januari 1759, men inte var färdigt för inflyttning förrän i slutet av 1764. Han hade förvärvat Bäckebo för 5.000 daler av urmakaren Nicolaus Vogel. I en berättelse om Bäckeboles uppodling beskriver han detta hemman, som då var ganska förfallet och vanskött. "Åker och äng var kringspridda på många små tegar, alldeles utnagrade och föga givande". Oliveholm var nu 35 år gammal, i sina bästa år med god teknisk utbildning och erfarenhet. Sannolikt hade han tagit till sig moderna idéer om hur ett jordbruk skulle skötas och det är därför inte förvånande att han kort efter köpet begärde skiftesvitsord

(behörighet att söka och erhålla skifte). Efter långa och segslitna förhandlingar mellan Oliveholm och övriga delägare i Lerje by blev förlikning träffad och fastställd av Kungl. Göta hovrätt 1762.

När nu storskiftet väl kommit till stånd kunde Oliveholm under åren 1762 och 1763 ägna sig åt Bäckebo och jordbruket. Som tidigare nämnts var byggnaderna på Bäckebo i dåligt skick när Oliveholm tog över. Den gamla manbyggnaden, som var av trä, stod visserligen kvar, men var upprutten och angripen av svamp. Det gällde också grunden i källaren, men då nybygget inte kunde förläggas till annan plats så skriver Oliveholm att han beslöt sig "til Stenhusbyggnad och år 1764 uti slutet av Februari månad grep an värdet med alvar". För arbetet engagerade han murmästareäldermannen Daniel Jungmarcker i Göteborg. En beskrivning över det färdigbyggda huset är dagtecknad den 24 oktober 1764 och Oliveholm avslutar den med följande ord: "uti en ålder af litet öfwer Fyrtio år är jag munter och hågad at efter mitt pund ännu vidare arbeta för efterkommenderne." 9)

Genomförandet av storskiftet i Lerje by och uppförandet av den ståtliga byggnad, som ännu i dag står kvar och förklarar som byggnadsminne, är Oliveholms stora förtjänst. Genom en utförlig byggnadsbeskrivning har han också lämnat ett värdefullt minne åt eftervärlden.

Emellertid hade Oliveholm haft stora förväntningar på att han skulle bli belönad för sina insatser. En den 19 januari 1757 utfärdad Kungl. förklaring angående stenhusbyggnader i städer och på landet kunde för byggherren medföra 20 års skattefrihet och även en medalj för insatserna

om jordbruket. Trots Landshövdingen, greve Didrik Taubes framställning därom blev Oliveholm inte hugnad med dessa förmåner eller någon medalj. Vi känner inte till förklaringen, men det kan ha varit den att han inte tillhörde bondeståndet. Johan Oliveholm rönt emellertid på annat sätt uppskattning för sina insatser om Bäckebo. Den 17 augusti 1773 passerade den kände nationalekonomen och fysiokratern Anders Gustaf Barchaëus Bäckebo på en av sina många resor. Han har berättat hur väl gården sköttes och om de många nya redskap som där användes.¹⁰⁾

Intressen i bryggerinäringen.

Som den mångfrestare Johan Oliveholm var visade han också sitt intresse för bryggerinäringen. I Göteborg hade år 1661 bildats ett bryggaregille för dem som hade rätt att utöva bryggaryrket. För att bli medlem av detta gille fordrades egentligen släktskap, men under 1700-talet gjordes härifrån ett och annat undantag. Ett sådant undantag gjordes 1758 för rådmannen Daniel Enerot, vars juridiska kunskaper ansågs väga särskilt tungt och behövliga för gillet. Enerot utövade sin verksamhet på det s.k. Kungs-portsbryggeriet. Den 20 juli 1762 avled Enerot och efterträddes av Johan Oliveholm. Denne saknade emellertid all yrkesutbildning, men kunde i stället åberopa släktskap. Han var nämligen svåger med Enerot. Då Oliveholm vid denna tid var strängt sysselsatt med Bäckebo kan väl hans engagemang inte ha varit särskilt betydande, men 1770 finner vi att han tillsammans med fyra andra gillesmedlemmar bildat ett konsortium för överta-

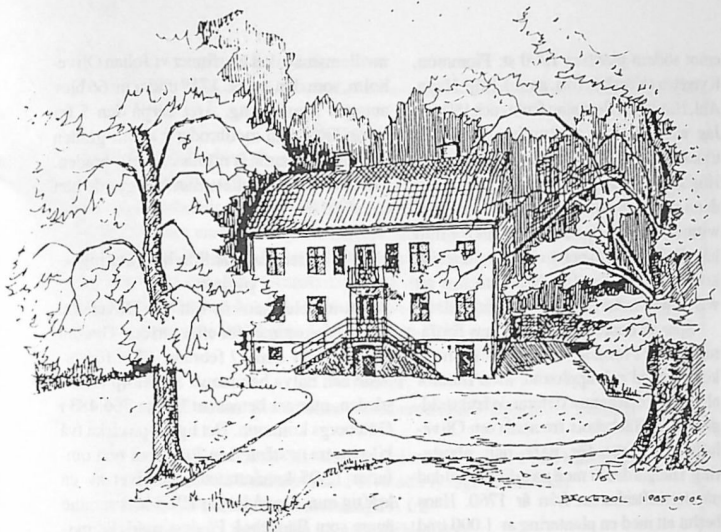
gande av den s.k. salubrännningen. I Göteborg fanns vid denna tid ej mindre än 91 krögare (minutförsäljare) och i en förteckning från 1767 finns Oliveholm med. Brännvinstillverkningen upphörde 1772, då Gustaf III utfärdade förbud mot den.¹¹⁾

Makarna Oliveholm på Bäckebo.

På våren 1765 kunde makarna Oliveholm ta sitt nya hem på Bäckebo i besittning. Från inflyttningen är bevarad en minnes-tavla, som fortfarande kan beses i trappan upp till andra våningen (sid 16). Även på husets sockel har byggnadsåret 1764 fått sin plats.

Men då Oliveholms tjänstgöring som vågmästare var knuten till Järnvågen i Göteborgs centrum hade han även bostad i Göteborg och enligt mantalslängderna för 1771 är han fortfarande boende i Göteborg och Barchaëus nämner att han inne i staden höll två kor. Avståndet mellan Bäckebo och Göteborgs innerstad är åtta kilometer och det har knappt tagit honom en timme att med häst och vagn och slutligen med färja ta sig in till staden. Kanske red han också, som vi skall få se.

För Göteborgs försvar fanns förutom där förlagda trupper även ett s.k. borgargarde, som bestod av "fem Compagnier till fot och ett Compagnie till häst" och till det sistnämnda hörde Oliveholm. I en bevarad skrift, som han kallat "Continuation om förbättringen af Bäckebo halfwa frälse hemman på Hisingen" skriver han följande:¹²⁾ "Den adertonde October (1766, förf. anm.) då Rikes dyra Kronprints Gustav och hans Kongl. Höghets gemål Printessan från Dannemark Sophia Magdalena afreste från Göteborg, lät jag i intagan bakom huset



Byggnadsminnet Bäckebo. Teckning av arkitekten Tor Hermond.

IOH OLIVEHOLM GIFT MED
 MARIA ELISAB. GUSTAVSSON
 LAT AR 1764.
 AF MURMASTARE ALDERM: D: JUNGMARCKER
 GENOM HANS MEDARB ETARE GOTTF: DEMEL
 UPSATTADE TTA HUS
 FOR EFTERKOMMANDERNE.

Murmästareäldermannen Daniel Jungmarcker och hans gesäll Gottfrid Demel har med denna minnesplatta fått sina namn bevarade för eftervärlden. Foto: Tommy Näzell.

emot södern plantera 1000 st: Plommon, Kyrsebär (Körsbär, förf. anm.), Rön, Hägg, Ahl, Biörk och flere slag frukt- och löfträn. Jag war då siuk och kunde intet såsom tillkallad Cavallerist upwakta deras Kongl. Högheter, och för den orsaken grep jag til detta minnesmärket, och tog desse 1000 wittnen om min undersäteliga nit för mitt kära Fädernesland och trohet för mine tillkommande hulda öfwerhet. Gud låte alt wäl trifwas under Guds milda wälsignelse."

Spår av denna plantering finns fortfarande kvar i form av ett par mycket höga körsbärsträd och äppleträd. Men framför allt vittnar den ännu existerande fruktträdgården på Bäckeboles framsida om Oliveholms intresse för park och plantering. Trädgården är med grön färg avbildad på storskifteskartan från år 1760. Hans beslut att med en plantering av 1.000 träd hugfästa minnet av kronprinsparets besök visar att han var mycket fosterländsk sinnad. Men en smula märkligt är det nog att en enskild man kunde plantera ut detta stora antal träd av diverse sorter.¹³⁾

Den 2 september 1778 avled Johan Oliveholm på Bäckebo - blott 55 år gammal. Vid hans begravning den 8 september 1778 i Backa kyrka hölls ett åminnelsetal (likpredikan) - något som på 1600- och 1700-talen var mycket vanligt. Denna åminnelse är inte bara några lovord över den avlidne utan innehåller flera för en genealog betydelsefulla fakta. Under året hade också Oliveholm haft "en svår sjukdom, bestående af andtäppa och förmodligen inwärtas watusot, som förstörde all hans jordiska ro och glädje."

1754 hade i Göteborg instiftats S:t Johanneslogen av Frimurarsamhället. I dess

medlemsmatrikel återfinns vi Johan Oliveholm, som den 4 sept. 1758 under nr 66 blev antagen som lärling. Året därpå den 5 februari blev han medbroder i andra graden och senare samma år mästare i tredje graden. Till frimurarsamhällets Barnhus gjorde han också en donation.¹⁴⁾

Friedländerska enskilda begravningsplatsen.

På ett alldeles särskilt sätt har Oliveholm blivit ihågkommen för eftervärlden. Genom ett bytesbrev den 17 februari 1774 förvärvade han halva hemmanet Skälltorp Östergården, numera betecknat Backa 766:483 i Göteborgs kommun. Det ligger på cirka två kilometers avstånd från Bäckebo och omfattar 1.395 kvadratmeter, omgivet av en kraftig mur. Området har alltid haft samme ägare som Bäckebo. På dess mark lät makarna Oliveholm begrava sig och där ligger så gott som alla efterföljande ägare. Maken Maria Elisabeth avled först senare, den 13 september 1805 vid 79 års ålder. Makarna Oliveholm efterlämnade inga barn.

Den över makarna resta gravstenen är märklig genom den text som inristats på baksidan. Man läser där en maning till besökaren att vara aktsam om stenen - kort sagt att respektera gravfriden. Maningen har idag en särskild aktualitet på svenska kyrkogårdar, som utsätts för vandalism.

Begravningsplatsen, som fortfarande får användas för gravsättning, kallades först Oliveholmska gravplatsen, men sedan mitten av 1800-talet har den namnet Friedländerska enskilda begravningsplatsen - uppkallad efter familjen Friedländer, som under 75 års tid ägde Bäckebo. Den ägs och underhålles av ägaren till Bäckebo.

Källor och litteratur.

Bäckeboles gårdsarkiv - förvaras hos författaren Johan Oliveholm och storskiftet i Backa. Artikel av förf. införd i Göteborgs hembygdsförbunds skriftserie XXIV - 1992.

Friedländerska enskilda begravningsplatsen i Bäckebole församling. Artikel av förf. införd i Göteborgs hembygdsförbunds skriftserie XXV - 1994.

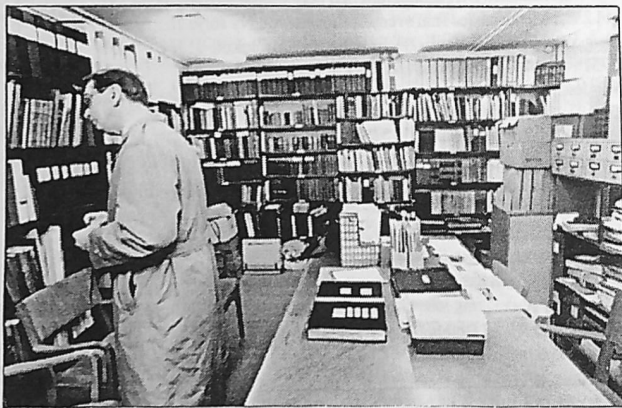
Bäckebole. En storgård i Götaälvdalen och dess ägare. Byggnadsminnen i Göteborgs och Bohus län. Utgiven av länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län. Tryckt hos länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län 1992.

Noter.

1. Gunnar Hellström: Stockholms stads herdaminne. Biografisk matrikel 1951.
2. Till Brukspatron Johan Oliveholms åminnelse. Likpredikan hållen den 8 september 1778 i Backa kyrka. Förvarad i Kungl. Biblioteket.
3. Älvkarleby sockens husförhörslängd A I:2.
4. Jungbeckeanska samlingen i Kungl. Biblioteket.
5. Se under 2.
6. Joh. Ax. Almquist: Bergskollegium och bergslagsstaterna 1637-1857, sid 252, i Meddelanden från svenska riksarkivet, Ny följd II:3.
7. Bergskollegium, Advokatfiskalens arkiv, rättsprotokoll E II e:9 1750/1751 vol. 280 Upplands och Gävleborgs bergmästaredöme.
8. För dessa uppgifter står jag i tacksamhetsskuld till släktforskaren, fil kand Olga Dahl.
9. Bäckeboles gårdsarkiv.
10. Anders Gustaf Barchaeus observationer i Göteborg för 200 år sedan. En orientering av Allan T. Nilson i The Royal Bachelors' Clubs jubileumsskrift 1969.
11. Lennart Wiberg: Bryggare och Bryggerier i Göteborg i äldre tider. Göteborg 1934. Oscar Isacson's boktryckeri AB.
12. Bäckeboles gårdsarkiv.
13. Ibid.
14. Frimurarsamhällets i Göteborg matrikel 1754-1861, D IIa:1.



'Fortifikationens Hus' på Postgatan 4 i Göteborg, där föreningen haft sina lokaler sedan 1980. Foto Tommy Näzell.



Öppet hus i biblioteket i VSGF:s gamla lokaler på Postgatan. Foto: Tommy Näzell.

VÄSTRA SVERIGES GENEALOGISKA FÖRENING

1986 -1996. Av Johan von Sydow

VSGF:s historia före 1986 har jag utförligt skildrat i VSGF-bladets jubileumsnummer 1946-1986. Jag skall här beskriva föreningens öden under de senast förflutna 10 åren. Bäst framgår väl verksamheten av årsberättelserna för åren 1986-1995, men allt finns inte med där och därtill kommer under 1996 intill i dag inträffade händelser.

Verksamheten har i stort följt de spår som drogs för åtskilliga år sedan. Skall något här inledningvis sägas ha inträffat under perioden som inverkat på verksamheten i allmänhet för släktforskningen så är det den omläggning av folkbokföringen som skedde den 1 juli 1991. För VSGF:s del inträffade under perioden att vi äntligen kom in i egna lokaler, att vi gav ut en forskarkatalog, *Vem forskar vad*, och att vårt medlemsblad fick ett nytt namn, *Västanbladet*, samt att vi samtidigt som vi var kvar i vår gamla moder-förening, Genealogiska Föreningen, anslöt oss till det nya förbundet av släktforskare i Sverige, Sveriges Släktforskarförbund. Till allt detta och annat återkommer jag längre fram i denna historik.

Men jag skall inte gå händelserna i förväg. Jag börjar där den förra jubileumsperioden slutade, d v s

Jubiléet 1986.

VSGF:s 40-åriga tillvaro firades i två av Göteborgs kulturhistoriskt märkligare byggnader, i Kronhuset och i Skansen Lejonet. Det ägde rum den 15 november 1986.

I Kronhuset arrangerade vi en föreläsning av 13 i Sarah Margareta Bohlins i Lerum kollektion av folkdräkter. Rolf Ekelund var konferencier, Lisa Mellén i Lidköping beskrev dräkterna (som bars av bl a flera av våra kvinnliga föreningsmedlemmar), och personer med anknytning till resp. bygd gav en kulturhistorisk presentation av bygden. Själva högtidssammanträdet och jubileumsmiddagen ägde rum i Skansen Lejonet. Där liksom i Kronhuset var deltagandet livligt. Nya hedersledamöter och korresponderande medlemmar utsågs, representanter från föreningar och organisationer från hela Norden var närvarande och förärade föreningen gåvor och jubileumsföredrag hölls av dåvarande krigsarkivarien, nuvarande riksarkivarien Erik Norberg. Vid den därefter följande livliga middagen på Skansen blev föreningen föremål för ytterligare hyllningar, bl a kungjordes vid denna att vi erhållit en donation av vår medlem Karin Långström, som skulle möjliggöra att den sk Långströmska samlingen blev tillgänglig för allmänheten.

Möten och föredrag.

1987

19 febr. på landsarkivet. Arkivarien Per Clemons talade om 'Emigrationens källor'.

26 mars på Göteborgs sjöfartsmuseum. Alf Olsvik talade om 'Ostindiefararen Göteborg'.

29 april. Visning av Göteborgs Historiska muséets och Arkeologiska muséets arkiv i Ostindiska muséet under ledning av Lars-Olof Löf respektive Jan-Erik Sjöberg.

23 maj. Vårutfärd under gynnsamma väderleksförhållanden till V. Tunhem, Halleberg, Hunneberg, Vänersnäs och Frugården. Som guidar fungerade Karin Rex-Svensson från länsmuséet i Vänersborg och Arne Johansson från Vänersnäs Hembygdsförening.

14 september. Utfärd till Älvsåker och Lindome. Komminister Per Eckerdal förevisade kyrkan, Erland Walter och Greta Jacobsson Lindströmgården och Thorsten Jacobsson Hembygdsmuséet i Lindome.

17 oktober. Utfärd till Uddevalla, där vi besökte Bohusläns nya museum. I samarrangemang med föreningen Uddevalla Släktforskarare, Bohusläns Hembygdsförbund och Medborgarskolan i Uddevalla besågs muséet, varefter Olga Dahl kåserade om bohuslänska borgarsläkter. Slutligen förekom diskussion om bildandet av ett släktforskarförbund för Bohuslän.

19 november i Göteborgs Arbetarinstitut. Stefan Kihlberg, Göteborg, talade om 'Livet i det gamla Göteborg'.

Den genomsnittliga närvarosiffran var, vid mötena 60 och på utfärderna 53 personer.

1988

16 februari i Mariagården. Fil. lic. Torgny Bondestam, Borås, talade om 'Läsning av gammal handskrift'.

22 mars i Forum Börsen i Göteborg. Årsmöte med föredrag av ingenjören Nils Lindbergh, Stockholm, om 'Mina forskningar om släkter i Stångenäs i Bohuslän', en skildring av hans livsverk, tre band om socknarna Brastad, Bro och Lyse/Lysekil.

5 maj på Stora Torp i Göteborg, förut ägt av Oscar och Maria Ekman. Skogssällskapets vd, jägmästaren Börje Olsén förevisade

egendomen, numera ägd av Göteborgs stad men uthyrd till Skogssällskapet, och disponenten Harald Ekman på Årnäs i Västergötland presenterade olika medlemmar av släkten Ekman i det förgångna.

3-5 juni. Bussutfärd till Södermanland och Stockholm. Besök i slottet Ericssbergs vagnmuseum och park, i slottet Stora Sundbyengagerat förevisat av grevinnan Lilian Klingspor och i Öja kyrka. Övernattning i Eskilstuna. Andra dagen förevisning av de gamla industrimiljöerna i Eskilstuna av stadsarkivarien Bror Olsson i Eskilstuna som också guidade på Sundbyholm och visade oss och beskrev Sigurdsristningen i Jäder, besök på Gripsholms slott, vars samlingar inklusive Statens Porträttsamling besågs. Vidare till Stockholm, rundresa i huvudstaden, övernattning. Sista dagen besök på riksarkivet. På hemvägen besågs Nyköpingshus och bjöds vi på kaffe hos Karin och Elov Furustig, tidigare aktiva, nu utlokaliserade medlemmar i VSGF.

13 september höstutfärd till Bergum med besök i den gamla medeltidskyrkan och i Hembygdsgården som förevisades av Anita Torwald.

20 oktober i Mariagården. Ove Wennerholm höll föredrag om 'Bockstensmannen. Vem var han?' O.W. lanserade teorin att den i Bockstensmossen i Rolfstorpi i Halland 1936 funna mannen levat på 1400-talet, ej 1300-talet som andra hävdade.

17 november i Arbetarinstitutet. Nils Tengby, Göteborg, talade om Käringön, den vindpinade och kulturhistoriskt intressanta ön i Bohuslän.

Närvarofrekvens i genomsnitt: Mötena 55, utfärderna 47 personer.

1989.

21 februari i landeriet Stora Katrinelund. Ordf. i den nybildade föreningen Släktdata i Göteborg Bertil Magnusson kåserade om och demonstrerade 'Datorn i släktforskning'.

15 mars i Föreningen Nordens lokaler i Arbetarinstitutet. Professor Olof Brattö. Kungälv, höll föredrag om 'Bohuslänska personnamn'.

15 april i föreningens lokaler i Fortifikationshuset. Ungdomsträff under ledning av Rolf Ekelund.

9 maj. Vårutfärd till Kungälv, varvid Kastellegården (där Kungahälla låg), Bohus fästning och Ragnhildsborg på Ragnhildsholmen besöktes varjämte en rundtur ägde rum i gamla Kungälv.

4 juni. Vårutfärd till Åsunden under mottot 'Gårdarna runt sjön'. Besök gjordes i S. Vings och Timmele gamla kyrkor, i Hembygdsgården i Timmele, varvid Karin Johansson berättade om gårdens historia. Från Ulricehamn fick föreningen sedan guidning av f. rektorn Matts Marklund, som beskrev trakten och förevisade Torpa stenhus. Även Källebacka besöktes, beskriven av ägaren Sten Josefsson.

30 september. Släktforskar- och samarbete möte i Göteborg i samarbete med Sveriges Släktforskarförbund. Visning av VSGF:s bibliotek och arkiv, av Göteborgs universitetsbibliotek under ledning av bibliotekarien Per Hamberg, samt möte i Lilla Hörsalen, varvid förbundets ordförande Erik Thorell presenterade förbundet och f. förste bibliotekarien Gösta Engström kåserade om genealogisk och personhistorisk litteratur.

24 oktober i Ågrenska villan i nedre Johanneberg. Museichefen, fil. dr Rune Ekre höll föredrag om 'Västgötsk medeltid och Gamla

Lödöse'. Han upplyste bl a om att Gamla Lödöse är 100 år äldre än vad forskarna tidigare hävdade.

23 november i Östra Hemvärnsgården i Redbergslid. Björn Lippold talade om 'Knekten i helg och söcken'.

Närvaro i genomsnitt: Mötena 49, utfärderna 40 personer. Vid ungdomsträffen den 15 april 9 deltagare.

1990

21 februari i Mariagården. Kyrkoherden em Alarik Hammarén kåserade om 'Häxor, helgon mm' och presenterade sina 1.000 anor, som fyllde hela kortväggen i samlings-salen.

20 mars i Föreningen Nordens lokaler i Arbetarinstitutet. Årsmöte med föredrag av fil. dr Lars Gahrn i Mölndal om 'Beowulfskvädet och Sverige'.

25 april. Liten vårutfärd till Lerum-Tolled under ledning av Pär-Olov Odmer och Per Liljeström. Lerums lokalhistoriska arkiv förevisades av Birgitta Waldenborg och Hilleströms grynkvärn i Stenkullen av Bengt Hillefors.

18-20 maj vårutfärd till Skåne. Resan, som gynnades av gott försommarväder, har utförligt beskrivits i VSGF-bladet 1990/3, varför jag här inskränker mig till att nämna resrutten i stort och några exempel på vad vi såg under resan.

Första dagen: Resan startade i Göteborg och gick via Båstad, Helsingborg, Skanör och Falsterbo till Malmö. En särskild behållning var besöket på gamle kungens, alltså Gustaf VI Adolf, sommarslott Sofiero vid Helsingborg med rododendronbuskarna i full blom.

Andra dagen: Färd genom bokskogarna öster om Malmö till Dalby (vars 1000-talskyrka besågs), Dalby hage, Lund, vars domkyrka kunde beses trots svårigheterna att ta sig fram till kyrkan p g a de genom den pågående studentkarnevalen församlade folkmassorna, Trolleås slott till dagens slutmål, Landskrona. De gamla kyrkorna imponerande som alltid! Kanske var kvällsbesöket i det av Skåneskalden Gabriel Jönsson besungna Ålabodarna ändå det mest minnesvärda. Man erinrade sig hans ofta besungna Flicka från Backafall och den kända strofen:

'Jag äger blott bilder från tre mil jord
och minnen från två små stränder
Men dem vill jag kläda i vackra ord
med ömma och ärliga händer'.

Tredje dagen: Efter färd längs Kävlingeån uppströms besökte vi Övedskloster sakkunnigt förevisat av slottsfrun Madeleine Ramel, därefter via Hörby och Höör till Röstånga, där Nackadalen och Odensjön beundrades, och slutligen Klippan med sin av många beundrade arkitektskapelse, S:t Petri kyrka. Slutmålet Göteborg uppnåddes inom planerad tid.

11 september. Kvällsutfärd till Alingsås, där vi i Petra Anderssons egid gjorde en stadsvandring i Jonas Alströmers gamla stad och Brobacka, där vi naturvandrade under ledning av lektor Carl Hylander och kaffe intogs i det kända, av familjen Alströmer drivna kaféet.

17 oktober i gamla polishuset vid Falkgatan i Redbergslid. Fil.dr Bertel Tingström i Uppsala talade om 'Pengar och penningars värde genom århundradena'.

26 nov. i Ågrenska villan. Bengt AÖhnander

Öhnander talde över ämnet 'Göteborg berättar. En stadsvandring med Gustav II Adolf'. Närvarofrekvens i genomsnitt: På mötena 48, på utfärderna 32 personer.

Anbytarträffar anordnades den 5 april och 6 december. Ledare var Pär-Olov Odmer, Marianne Lund och Rolf Ekelund.

1991

19 februari. Besök i Partille, vars kyrka förevisades av komminister Gustav Öbrink, och bibliotek. Öbrink informerade om församlingar och församlingsböckerna ur genealogisk synvinkel, särskilt efter den nya folkbokföringslagen som skulle träda i kraft den 1 juli senare under året.

14 mars på landsarkivet. Årsmöte med föreläsning av förste arkivarien Per Clemensson 'Om sökmedel'.

25 april besök på Gunnebo slott. Sven Olsson, född i närheten av Gunnebo och kommunalman i Mölndal, guidade initierat om slottet och dess ägare i gångna tider.

9 juni utfärd till Östfold i Norge. Resan till Norge följde från Bullare-sjöarna i spåren av resledarens farmors faders marsch 1814 till dåvarande Fredrikshald. Vi besåg Fredriksstens fästning, där Karl XII stupade, för vidare till Sarpsborg, där Borgarsyssels museum besågs. Efter besök i Skjebergs kyrka intogs middag på Ingedals Motell. På hemvägen besåg vi Blomsholms-skeppet, en av Sveriges största skepps-sättningar.

17 september företog vi under ledning av Tor Hermond en stadsresa genom Masthugget, Majorna och Kungsladugård till Långedrag och Saltholmen, vars gamla badhus förevisades av arkitekten Arne Tollbo. Resan avslutades på KA 4:s officersmäss,

där major C. Carlsson berättade om regementet.

17 oktober på det gamla landeriet Stora Katrinelund. Adjunkten Hans Torbjörnsson höll föredrag om 'Gestalter kring Nääs' (det av bl a Selma Lagerlöf beskrivna slottet vid Sävelången i Västergötland).

15 november i Göta Coldinu-ordens lokaler vid Bellmangatan. Ordinarie höstmöte, tillika VSGF:s 45 års-jubileum. Ur verksamhetsberättelsen för 1991 saxar jag följande om mötet: 'På grund av jubiléet hade mötet förlagts till en festligare lokal än eljest brukar vara fallet, nämligen till Restaurang Bellman, Göta Coldinu-Orden, Bellmangatan i Göteborg. Vid mötet avgick Johan von Sydow från ordförandeskapet, som han haft i 28 år, och till ny ordförande valdes Lars Olof Lööf. Till nya styrelseledamöter valdes Per Liljeström och Harry Niklasson. Den avgående ordföranden utsågs till hedersordförande och till honom överlämnades Sällskapet Pro Patrias stora silvermedalj. Till nya hedersledamöter utsågs föreningens avgående bibliotekarie Pär Olov Odmer och en av föreningens stiftare, tillika dess förste kassör, f disponenten och riksdagsmannen Bo Risberg. — Efter förhandlingarna höll förste arkivarien vid riksarkivet, doc Ingemar Carlsson, ett livligt uppskattat föredrag om 'Släktforskning i kungliga arkiv'. Vid kaffet efter kvällens festmåltid underhöll föreningens hedersledamot Rolf Ekelund med sång till luta."

Närvaro i vid mötena under året i genomsnitt 52. Utfärden hade 35 deltagare.

Under året arrangerades en anbytarträff, den 6 april med 18 deltagare.

1992

19 februari på Mariagården. Föredrag av Rektorn Per-Gösta Rinsell.

19 mars i Ågrenska villan årsmöte med föredrag av f museichefen Allan T Nilson om 'Några karaktäristika för svenskättlingarna i New England i USA och New South Wales i Australien'.

23 april i Mormonkyrkan i Västra Frölunda i Göteborg, varvid Ingemar Lärfalk visade vilka möjligheter som finns att forska i mormonkyrkans genealogicenter.

23 september kvällsrundtur på Hisingen under ledning av Hisingenkännaren Folke Eriksson. Hällristningarna vid Björlanda-Viken besågs, varefter färden gick via Lundby kyrkby, Tuve kyrka och Skändla by.

26 oktober i Ågrenska villan varvid universitetslektor Lars G Strömberg talade om 'Levnadsvillkor under 1900-talet kring Hornborgasjön'.

19 november på Handelshögskolan, varvid professor Jörgen Weibull höll föredrag över ämnet 'Svenskt 1700-tal'.

Närvarofrekvens i genomsnitt under året var 43. En anbytarträff ägde rum. Föreningen hade ingen utfärd under detta år.

1993

15 februari i Mariagården. Lars-Olof Lööf berättade om 'Göteborgsfotografier 1840-1910'.

18 mars på landsarkivet. Arkivarien Per Clemensson och docenten Lars Ljungmark talade om 'Vem är Göteborgsemigranten - källorna?'

28 april nytt besök i Mormonkyrkans arkiv i Västra Frölunda.

8 maj vårutfärd till Värmland där rese-deltagarna fick ta del av de rikhaltiga arki-ven i det gamla Badhuset i Karlstad. Även Alsters herrgård med sina Frödingminnen besågs.

21 oktober i Ågrenska villan Rolf Ekelund kåserade om sina erfarenheter av släkt-forskning 'Vikingar i Normandie'.

18 november i Vasa Församlingshem, Do-centen Lars Stackell höll föredrag om 'J A Westerberg-mannen och arkitekten'.

Närvaro under året i genomsnitt 38 på mö-tena. I utfärden deltog 35 personer.

1994

16 februari på Kviberg, där Lv 6:officers-mäss - i själåtåget, eftersom regementet befann sig under flyttning till Halmstad - och Kvibergs museum besågs. Guidar var Johan von Sydow resp. Anders Junggren.

17 mars årsmöte på Göteborgs landsarkiv. Föredrag av landsarkivarien Beata Losman om 'Kvinnohistoria i arkiven'.

26 april i Mariagården. Föredrag av arki-tekten Tor Hermond om 'Göteborgs undre värld'.

24 september. Höstutfärd till Hyltenäs kulle - med minnen av det Seatonska jaktslottet - och brukssamhället Rydal i Marks härad. Guide var Markkännaren Rolf Ekelund.

20 oktober på Mariagården. Föredrag av intendenten Göte Nilsson-Schönborg om 'Kända bokägare och böcker'.

16 november på Stadsarkivet. Förevisning av arkivet under ledning av stadsarkivarien Jan Frisk.

Närvarofrekvens under året var vid mö-tena 42 i genomsnitt. I utfärden deltog 21 personer.

1995

15 februari besök på Lödöse museum i Lödöse. Sonya Jeffery guidade och visade det nya muséet med sina samlingar av med-eltida föremål, arkeologiska och historiska, som grävts fram från den stad som var Göteborgs äldsta föregångare och på senare år visat sig ha varit 100 år äldre än vad arkeologerna tidigare funnit.

15 mars på Mariagården. Årsmöte varefter Ulf Andersson, Landsarkivet, berättade om 'Skarprättare i Göteborg'.

25 april på Mariagården. Arkivarien, fil.dr Gun Schönbeck föreläste om den kände stadsarkitekten i Göteborg, Victor von Gegerfelt.

13 maj utfärd till Kinnekulletrakten. Under resan besökte vi bl a Husaby och Medel-plana kyrkor och Hellekis, där lunch avåts i Hembygdsgården.

19 oktober i IOGT-NTO:s lokal på Första Långgatan. Rune Agårdh föreläste över äm-
net 'Att vara torpare i Bohuslän på 1800-
talet'.

18 november i samma lokal. Arkivarien Kent Thornander höll föredrag om 'Mast-hugget förr och nu'.

Närvaro i genomsnitt: 35 på mötena och 31 på utfärderna.

1996

15 februari. Föredrag av LarsOlof Lööf om 'Göteborgs uppkomst och tiden fram till 1718'.

14 mars. Årsmöte med föredrag av förste arkivarien vid landsarkivet Louise Lönn-
roth om 'Omsorg om fattiga barn i Göteborg
under 1800-talets första hälft'. 10 april. Fö-
redrag av fil.dr Bertil Andersson om 'Att
vara Göteborgare på 1700-talet'.

Samtliga dessa möten avhölls i IOGT-NTO:s lokaler vid Första Långgatan. En planerad utfärd i maj till Nya Älvsborg inställdes på grund av för få anmälda deltagare.

21 september. Utfärd till Mellerud och Dalsland. Efter morgonkaffe i Trollhättan gjordes en anhalt vid Brätte där vi besåg de framgrävda resterna av den stad som var Vänersborgs föregångare. I Mellerud började vi med lunch i Wårdshuset och därefter besök på Dalslands museum, inrymt i det gamla tingshuset för Nordals och Sundals domsaga. Vi tog under ledning av Gustaf Ericsson del av emigrantutställningen och det välordnade Släktforskningsarkivet. Innan vi återvände mot Göteborg besökte vi Dalaborg vid Vänern och besåg ruinerna av den fästning där drottning Margareta 1388 förberedde den union mellan Sverige, Danmark och Norge som slöts i Kalmar 1397.

23 oktober i IOGT-NTO:s förut nämnda lokaler. Föredrag av banktjänstemannen Hans Tiselius om 'Min barndoms Bohuslän'.

Närvarofrekvens var vid mötena t o m 23 oktober 30 personer. I utfärden deltog 21 personer.

Vem forskar vad

En forskarkatalog för föreningen utgavs 1989. Katalogen hade en föregångare i de stencilerade häften över föreningsmedlemmars forskningsobjekt som sammanställdes mot slutet av 1960-talet, VEM FORSKAR VAD I-IV (1968-70). Den som initierade denna form av kartläggning av släktforskarnas arbeten var föreningens tidigare vice ordf, John Mellgren. Dessa häftens

innehåll var något nytt inom hela släktforskningen, inte bara i Sverige utan också i våra grannländer och jag anser därför att det finns fog för att ge John Mellgren äran att ha varit pionjär i det svenska släktforskarförtecknandet.

Prioritering av andra frågor gjorde att ett vidareutvecklande av de idéer som låg bakom de första trevande forskarförteckningarna inte fullföljdes inom VSGF förrän 20 År senare. Under tiden hade andra genealogiska organisationer nappat på idén, bl a utarbetades forskarkataloger över Genealogiska föreningens medlemmar, benämnda Svensk släktforskarförteckning. Den första kom 1970, följd av nya förteckningar 1978, 1984 och 1993. Och andra föreningar har utgivit liknande förteckningar, ja man kan väl säga att varje stor släktforskarförening numera har mer eller mindre utförliga förteckningar.

Efter ett långt förberedelsearbete, i vilket många av VSGF:s medlemmar deltog, kunde föreningen 1989 ge ut släktforskarförteckningen VEM FORSKAR VAD, som var en reviderad upplaga av en tidigare utgåva 1988 (vilken sistnämnda numera är att anse som en raritet!). I redaktionen för förteckningen ingick Elisabeth Dahl, Sven Olof Lundgren och Johan von Sydow. Av demånga andra föreningsmedlemmar som slet med arbetet kan särskilt nämnas Ingrid Grauers-Essén. Till skillnad från andra förteckningar redovisades i forskarkatalogen även av medlemmar utgivna skrifter i släktforskning och angränsande ämnen.

VSGF har därjämte under denna 10-årsperiod utgivit två medlemsmatriklar.

Ny lokal.

Under hela den senaste 10-årsperioden har föreningen haft sina lokaler - expedition, bibliotek och arbetslokal - i östra delen av nedervåningen i det kulturskyddade Fortifikationshuset i Västra Nordsta'n i Göteborg. Eftersom vi delade på biblioteksutrymmet i arkivet med Göteborgs Hem-bygdsförbund kände vi oss inte vara så allena i våra lokaler som vi gärna ville. Då föreningen blev uppsagd från hyran av dessa lokaler blev det aktuellt att ev bryta upp från Fortifikationens hus. Förhandlingar med fastighetsägaren (Hem-bygdsförbundet som tidigare varit vår hyresvärd var nu ute ur bilden) ledde emellertid till att vi fick kontrakt på förhyrande av den västra delen av undervåningen i samma byggnad och 1995 kunde vi flytta in i de nya lokalerna. Föreningen hade nu äntligen, efter 49 år, kommit till en egen lokal! Den 23 september 1995 invigdes denna genom ett livligt besökt 'öppet hus'.

Långströmska samlingen

Arbetet med ordnandet av denna ovärderliga klippsamling, som tillhör Göteborgs landsarkiv, har pågått varje torsdag under vinterhalvåret. I arbetet som letts av Marianne Sasse har deltagit en liten grupp av kvinnliga medlemmar, flickor brukar jag säga (medelåldern är omkr 80 år). Gruppen har fått erkännande av landsarkivet för sitt arbete och det finns all anledning att känna tacksamhet för den insats denna arbetsgrupp utfört och alltjämt utför.

Registrering av VSGF:s släkttavlor.

Detta arbete har kommit så långt att de flesta släkttavlor nu registrerats. Eftersom nya

släkttavlor fortlöpande kommer in till föreningen kommer denna registrering att fortsätta och förhoppningsvis aldrig att ta slut!

Biblioteket.

Litteratur-beståndet har under åren 1986-1996 fördubblats, från omkr 2.400 nr till omkr 4.800, en glädjande utveckling! Bland stora tillskott kan nämnas inköpet av en stor mängd personhistorisk litteratur av Evert Tryfelts dödsbo (62 nr) och gåva av Friedrich Eberharts dödsbo (78 nr) - i denna ingår fr a ett stort antal tyska genealogiska tidskrifter - båda 1991.

I sanningens namn bör nämnas att bakom många nr i accessionskatalogen döljer sig enstaka Föreningstidskrifter och medlemsblad; det rena bokbeståndet är alltså långt ifrån fördubblat. Genom flyttningen från de gamla lokalerna finns förutsättningar för mottagande av ytterligare litteratur och arkivhandlingar och det är bibliotekariens och styrelsens genom undertecknad framförda förhoppning att biblioteket får tillskott; framför allt önskar bibliotekarien **herdaminnen, släktböcker och hembygdsböcker** men även annan genealogisk och personhistorisk litteratur samt släkttavlor och -utredningar är välkommen.

Biblioteket har varit öppet på torsdagar kl 10-14 under vinterhalvåret, samt från april 1996 även onsdagar 11-14. Många, även icke-medlemmar, har utnyttjat föreningens samlingar. Under större delen av tioårsperioden var biblioteket också öppet på torsdagskvällarna, varvid Martin Bratt och Ingvar Oijens var jourhavande. Detta kvällsöppethållande har nu upphört.

Föreningens deltagande i olika kulturarrangemang i Göteborg.

VSGF har varje år under längre tid deltagit med ett stånd i den årliga **Julmarknaden** på Kronhuset, arrangerad av Göteborgs historiska museum, numera Göteborgs Stadsmuseum. Detta deltagande från föreningens sida hade inte varit möjligt om inte frivilliga krafter hjälpt till, jag nämnar några av de många som under julmånaden varje år ställt upp: Martin Bratt, Stina Börjesson, Maj och Ingvar Löfgren, Ingvar Oijens, den sistnämnde så länge hans krafter stod honom bi (han avled 1996).

Genom att där sälja genealogisk litteratur och andra släktforskningsprodukter för föreningens räkning samt dessutom sälja olika stadsdelsföreningars julpublikationer och litteratur för Rundqvists Boktryckeri har föreningen gjort sig en del förtjänster.

VSGF deltog också fram till och med 1989 i den årliga stora Bok- och Biblioteksmässan i Svenska Mässan. Även där sålde vi våra produkter, böcker och annat. På grund av den höga avgiften för deltagande i dessa mässor blev det tyvärr ingen vinst för föreningen, vilket gjorde att vi efter 1989 ej deltagit i Bok- och Biblioteksmässan.

Slutligen har VSGF varit utställare vid Sveriges Släktforskarförbunds stämma i Skara 1988 och i 'Släktforskar-dagarna' i Borås.

Västanbladet.

VSGF utgav årligen fyra nummer av sitt medlemsblad. Detta, som förut hette VSGF-Bladet, bytte fr o m 1992 namn till Västanbladet. Som redaktion har fungerat 1986-nr 2 1988 Pär-Olov Odmer, nr 3 1988-1991 Per Liljeström och Johan von Sydow.

1991 beslöts att medlemsbladet fr o m 1992 skulle heta Västanbladet och ha en ansvarig utgivare. Som sådan har sedan dess redaktionsmedlemmen Per Liljeström fungerat. Övriga redaktionsmedlemmar har därefter varit 1992-1993 Aina Hansson och Johan von Sydow, 1994 - Elisabeth Ahldin Dahl och Johan von Sydow. Behjälplig med datoriseringen av utskrift av manus var under åren fr o m 1989, då datorisering började tillämpas, - nr 3 1992 Arne Wallgren, varefter Elisabeth Ahldin Dahl svarat för denna grannlaga uppgift.

Västanbladet utsänds inte bara till medlemmarna utan också till alla andra släktforskar- och genealogiska föreningar i Sverige och riksorganisationerna i Danmark, Norge och Finland. Föreningen får i utbyte alla dessa organisationers medlemsblad.

Kursledarkurs för släktforskare.

Föreningen anordnade i samarbete med Sveriges Släktforskarförbund, Västgöta Genealogiska Förening och NBV den 10-12 november 1988 en kurs för ledare av kurser och cirklar i släktforskning. I kursen deltog 23 personer från skilda håll i södra Sverige. Ansvariga för kursen var Johan von Sydow och från förbundet Kent Andersson.

Den nya folkbokföringslagen

Som framgår av inledningen till denna historik har under perioden den för släktforskar- na viktiga reformen betr folkbokföringen trätt i kraft. Då VSGF engagerade sig så mycket som skedde inför denna remarkabla omläggning av folkbokföringen finns det skäl att ägna reformen ett litet avsnitt i denna föreningshistorik.

VSGF såg med stor skepsis på reformen. Efter att tidigare ha anlagt sina kritiska synpunkter på förslaget, avgav föreningen 1990 ett längre yttrande till utbildningsdepartementet och reagerade genom ett uttalande vid mötet den 19 februari 1991 i Partille mot reformen.

Nu har denna trätt i kraft och med den har den gamla kyrkolagen av 1686 gått i graven.

I praktiken har det, mot alla profetior, visat sig att konsekvenserna inte blev så allvarliga. Bl a har den nya folkbokföringsmyndigheten, skatteverket med sina lokala skattekontor, varit mycket öppen och tillmötesgående vid lämnande av uppgifter om nu levande personer (inklusive under några år före frågetillfället avlidna personer). Vad som saknas är bl a yrkesbeteckningar, det är en anpassning till ett allmänt socialt mönster i samhället. Många släktforskare hade varit betjänta av uppgift om yrke.

VSGF:s anknytning till andra genealogiska organisationer.

Föreningen har alltsedan början av sin verksamhet haft nära kontakt med Genealogiska Föreningen (GF). Från början var VSGF en regional förening under GF under många år med den ekonomiska anpassningen att varje medlem i föreningen var medlem i GF, att årsavgiften erlades till GF och att VSGF sedan fick en andel av denna årsavgift för sin verksamhet. Genom tillkomsten av Sveriges Släktforskarförbund 1986 har det inträffat dels att VSGF först gått ur GF men sedan åter anslutit sig till GF, vilken anslutningsform är kostnadsfri, och dels inträtt som medlem i släktforskarförbundet.

Föreningens ekonomi

Trots föreningens många aktiviteter och måhända till följd av att nya släktforskarföreningar bildats i Göteborg har VSGF:s medlemsantal sjunkit under senare år. Häri-genom har inkomsterna minskat.

Genom välvilliga bidrag från landstingen i både Älvsborgs län och i Göteborgs och Bohus län - bidraget från Älvsborgstinget dock minskat på senare år - samt vissa bidrag från Göteborgs kommun har föreningen dock kunnat finansiera sin verksamhet, vars mest tyngande delar varit lokalhyra och tryckningen av Västanbladet. Inkomsterna från bl a julmarknaden på Kronhuset har varit ett välkommet tillskott.

Föreningens medlemsskap i släktforskarförbundet var av den tyngande art att föreningen 1991 såg sig nödsakad att utträda ur detta. Då föreningen emellertid beviljades ett särskilt bidrag till förhyrande av lokaler och ge biblioteksservice kunde föreningen återuppliva medlemsskapet i förbundet.

Man får hoppas att styrelsen lyckas bemästra de ekonomiska problemen.

VSGF:s 45-årsjubileum

1991 hade VSGF existerat i 45 år. Detta uppmärksammades dels med ett jubileums-möte den 15 november dels med en särskild utställning av genealogica i föreningens lokaler den 1-6 december.

Ang.mötet den 15 november hänvisas till kapitlet om möten och föredrag.

Utställningen ägde rum 1-6 december i föreningens lokaler. Arrangörerna - bibliotekarien jämte enskilda föreningsmedlemmar-hade bl a tagit sikte på de senaste forskningsresultaten bland föreningens medlemmarna och nyförvärvad litteratur. Den var livligt besökt.

Några bilder ur medlemmarnas fotosamlingar.



Öppet hus och försäljning i lokalerna på Postgatan 4.
Maj Löfgren och Johan von Sydow. Foto: Tommy Näzell.



VSGF:s torsdagsgrupp på vårutfärd, Hunneberg den 6 juni 1987.
Fr v Svea Kågerud, Kerstin Wall, Mai Enderlein-Thorngren, Marianne Sasse,
Britta Norlander, Ingrid Grauers och Stina Börjeson. Foto: Elisabeth Dahl.



Hyltenäs kulle i dimma den 24 september 1994.
Rolf Ekelund berättar om Seatons jaktstolt. *Foto Tommy Näzell.*



Medlemsmöte i IOGT-NTO:s lokaler på Första Långgatan 20 i Göteborg.
Foto: Tommy Näzell.

Bilaga. VSGF:s styrelseledamöter och andra funktionärer 1986-1996

Olga Dahl	led 1963-64, sekr 1964-65, bibl 1965-78. led 1979, v ordf 1880-88, hedersled.
J von Sydow	led 1963-64, ordf 1964-91, medred i VSGF-, sedan Västanbladet 1984-, rev 1995-, hedersordf.
G Ericsson	rev 1968-75, led 1976-87
O Fürst	bitr bibl 1969-74, led av valn 1987
Ingrid Lyberg	skattm 1970-89, hedersled.
E M Ericson	rev 1872-89
T Isaksson	rev 1981-89
L Strååt	led 1979-91
R Ekelund	rev suppl 1976, sekr 1977-78, led av valn 1987-, hedersled.
Karin Englund	sekr 1983-85, led av valn 1987-
Barbro Larsson	suppl 1984-87
Inger Johansson	suppl 1985-89
P von Holten	rev suppl 1979-94
P O Odmer	bibl 1985-91, v ordf 1989, medred i VSGF-bladet, led av valn 1994-, hedersled.
Stina Börjesson	klubbm 1986-
LO Lööf	led 1985, v ordf 1991, ordf 1992
B O Rehnberg	rev suppl 1986-87
Siv Wallén	suppl 1986-88, led 1989
J Merenius	suppl 1986
Elisabeth Ahldin Dahl	sekr 1987-1993, led 1994-, medred i Västanbladet-
Margareta Olsson	suppl 1987-91
Marianne Lund	led 1989, v ordf 1990
Synnöve Molander	suppl 1989-91
G Dahlqvist	suppl 1989-90
Maj Löfgren	skattm 1990-95, hedersled
Aina Hansson	led 1990-93
T Näzell	led 1991, v ordf 1992-, bibl 1995-
P Liljeström	suppl 1991, led 1992-95, ansv utg av Västanbladet-
G Nyqvist	rev 1990-94
K Hector	rev 1990-
K Lindblad	rev suppl 1990
Ingegärd Almquist-Persson	led av valn 1991, led 1996-
H Niklasson	bibl 1992-1994, led 1995-
Annika E Hulander	led 1992-, sekr 1994-
Yvonne Lärstad	suppl 1992-93
M Billgren	led 1994
Birgitta Mattsson	suppl 1994, led 1995-
Ö Nordmalm	suppl 1994-
J Bärnskiöld	rev suppl 1994-
P G Rinsell	skattm 1996-
J Holger	suppl 1996-

1986 - 1996

Hedersordförande:

F rådmannen Johan von Sydow (1991)

Hedersledamöter:

Direktören Henric Sollbe (1978 avl 1987)

F kontorschefen Gösta Roempke (1980)

Kassören Torsten Myhrman (1980 avl 1991)

Översten Niels Juel (1981 avl 1995)

Kammarherren Erik T:son Uggla (1981 avl 1991)

Ingenjören Rolf Ekelund (1984)

Överläraren, fil dr Elof Lindälv (1984 avl 1987)

Landsarkivarien Gösta Lext (1985 avl 1988)

F ämnesläraren Ingrid Sporsén (1986)

F överstelöjtnanten Erik Thorell (1986)

Landsarkivarien Lars Nilsson (1986 avl 1989)

Arkivarien Per Clemensson (1986)

Arkivarien Bengt O.T. Sjögren (1986)

Fil kand Olga Dahl (1988)

Fru Ingrid Lyberg (1990)

F kammarskrivaren Pär Olov Odmer (1991)

F disponenten och riksdagsmannen Bo Risberg (1991)

Textilkonstnärinnan Karin Långström (1994)

F viceamiralen Gunnar Jedeur-Palmgren (1994 avl 1996)

Fru Maj Löfgren (1995)

Korresponderande ledamöter:

Arkivarien Hans H. Worsøe, Åbenrå, Danmark

Trafikkontrollören Sven Erik Sørensen, Århus Danmark (avl 1993)

Overlaege Per Seland, Oslo

Universitetsbibliotekar, fil dr Gunnar Christie Wasberg, Oslo

Pol mag. Georg Luther, Helsingfors

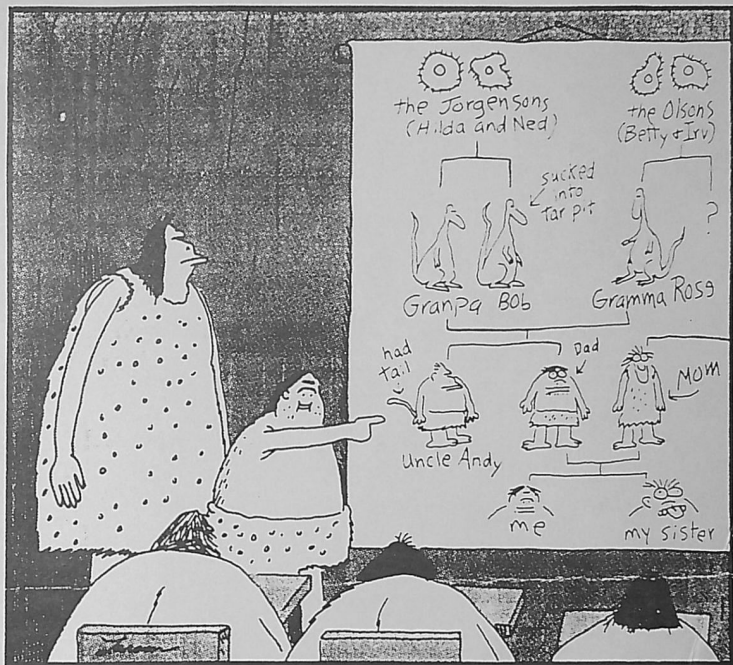
Ekonom Nils Kock, Helsingfors (avl 1992)

Johan avslutar med en liten historia.

En yngre representant för det täcka könet besökte för första gången Göteborgs landsarkiv. Hon gick fram till disken och fick där det vanliga vänliga bemötandet. Med den frimodigaste röst man kan förvänta sig av en människa som gett sig den på att ta reda på sina förfäder sa hon efter att ha daskat sin handväska i bordet: 'Jaha, nu är jag här, **men hur bär man sig åt?**' - Undertecknad som råkade åhöra samtalet gav den jourhavande en lätt medlidande - eller skall jag säga uppmuntrande - blinkning inför uppgiften att besvara en så 'bra fråga'. Och sedan fick den unga damen en kort-kort lektion i den ädla konsten att idka släktforskning. Ja, så kan man också börja släktforska!

Hur Västra Sveriges Genealogiska Förening 'burit sig åt' under de senaste tio åren framgår förhoppningsvis av denna redogörelse.

ENJOY YOUR GENEALOGY!



Dirk brings his family tree to class

- Mamma säger att hennes släkt kom hit på 1600-talet.
- Och pappa sa att det hade han förstått.
- Hur hade han förstått det?
- För att hennes släktingar alltid kommer oinbjudna och stannar i evighet.

Västanbladet

Postgatan 4 411 13 GÖTEBORG

**BEGRÄNSAD
EFTERSÄNDNING**Vid definitiv eftersändning
återsänds försändelsen med
ny adress på baksidan (ej
adressidan)

Nästa ord. nummer av Västanbladet utkommer i febr 1997

☛ MANUSSTOPP DEN 15 jan 1997

Manus insändes till expeditionen, Postgatan 4, 411 13 Göteborg,
eller till Elisabeth Ahldin Dahl, adr se sida 2.

VSGF:s BIBLIOTEK och EXPEDITIONPostgatan 4, 411 13 Göteborg, har öppet **torsdagar****16/1 - 15/5 och 18/9 - 11/12 1997 kl 10.00 -14.00**

Tel 031-13 12 26

Postgiro 24 23 85 - 3

Nya och gamla medlemmar välkomna!

☛ Under ovanstående perioder erbjuder VSGF medlemmarna
tillträde till biblioteket även:

onsdagar kl 11.00 - 14.00 (Maj Löfgren)**torsdagar kl 17.00 - 19.00** (efter överenskommelse med
Martin Bratt ring tel 031 - 52 21 81).